

	1.Mar	8.Mar	Değişim		1.Mar	8.Mar	Değişim
BIST-100 Endeksi	103.267	101.538	-% 1,7 ▼	EUR/USD	1,1374	1,1238	-% 1,2 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%18,89	%18,67	-22 bp ▼	USD/TL	5,3732	5,4260	% 1,0 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	309	332	22 bp ▲	EUR/TL	6,1105	6,1153	% 0,1 ▲
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	1.052	1.030	-% 2,0 ▼	Altın (USD/ons)	1.293	1.298	% 0,4 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,76	%2,63	-13 bp ▼	Petrol (USD/varil)	63,7	64,5	% 1,2 ▲

bp: baz puan

Geçtiğimiz hafta küresel piyasalarda risk iştahı Çin'in büyüme hedefini düşürmesinin yanı sıra OECD'nin küresel büyüme ve ECB'nin Euro Alanı büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etmesi ile azaldı. ABD'de beklentilerin oldukça altında gelen tarım dışı istihdam verileri de ekonomide yavaşlamaya dair endişeleri destekledi. Yurt içinde ise açıklanan büyüme verileri ekonominin 2018'in 4. çeyreğinde yıllık bazda %3 daraldığını gösterirken, Ocak ayında cari denge 813 milyon dolar açık verdi. Bu hafta küresel piyasalarda ABD enflasyon verileri ile İngiltere Parlamentosundaki Brexit oylaması öne çıkıyor. Yurt içinde sanayi üretimi bütçe dengesi ve istihdam verileri takip edilecek.

OECD küresel büyüme tahminini aşağı yönlü güncelledi.

OECD korumacı ticaret önlemlerini gerekçe göstererek 2019 yılı için küresel büyüme tahminini %3,5'ten %3,3'e indirdi. OECD Türkiye'nin 2019 yılı büyüme tahmininde de aşağı yönlü revizyon gerçekleştirdi. Kasım ayında Türkiye ekonomisinin 2019'da %0,4 küçüleceğini öngören Kuruluş, daralma tahminini %1,8'e revize etti. OECD Türkiye ekonomisinin 2020 yılında %3,2 büyüyeceğini tahmin ediyor.

ABD'de tarım dışı istihdam beklentilerin altında...

ABD'de tarım dışı istihdam Şubat ayında 20 bin kişi artarak 180 bin olan beklentilerin oldukça altında gerçekleşti. İşsizlik oranı %4'ten %3,8'e gerilerken, saatlik ücretler aylık bazda %0,4 ile beklentilerden hızlı arttı. Tarım dışı istihdam artışının Şubat ayında ivme kaybetmesi ABD ekonomisinde yavaşlamaya dair endişeleri destekledi.

ECB, faiz oranlarında değişikliğe gitmedi.

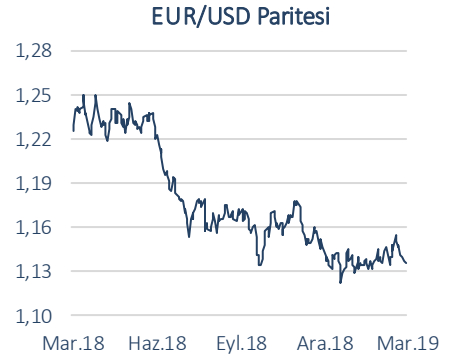
Avrupa Merkez Bankası (ECB) geçen hafta gerçekleştirdiği toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, faiz artışlarının en erken gelecek yıl gündeme gelebileceğini açıkladı. Eylül 2019'da başlayıp Mart 2021'de sona erecek şekilde iki yıl vadeli yeni bir Hedefe Dayalı Uzun Vadeli Refinansman Operasyonları (TLTRO-III) programı açıklayan ECB, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin ekonomik büyüme ve enflasyon tahminlerini de aşağı yönlü revize etti. Buna göre, 2019 büyüme tahmini %1,7'den %1,1'e indirilirken, 2020 yılı tahmini %1,7'den %1,6'ya düşürüldü. İlgili yıllar için ECB'nin enflasyon tahminleri ise sırasıyla %1,2 ve %1,5 düzeyinde oldu. ECB'nin kararı sonrasında diğer önemli para birimleri karşısında değer kaybeden euro, dolar karşısında 21 ayın en düşük seviyelerine geriledi.

Çin ekonomisinde yavaşlama işaretleri...

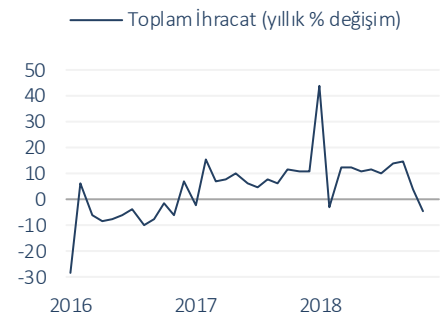
Çin Ulusal Halk Kongresi'nin açılışında konuşan Başbakan Li Keqiang hükümetin 2019'da büyüme hedefini %6-6,5 aralığına düşürdüğünü açıklarken, Çinli şirketler için yaklaşık 2 trilyon yuan tutarında vergi indirimi hazırlığında olduklarını söyledi. Çin'de Şubat ayı ihracatı geçen yıla göre %20,7 gerilerken, Şubat 2016'dan bu yana en hızlı düşüşünü gerçekleştirdi. Aynı dönemde ithalat da %0,6'lık düşüş beklentilerine karşılık yıllık bazda %5,2 geriledi. Çin ekonomisindeki ivme kaybının açıklanan dış ticaret verileri de teyit ediyor.

Türkiye ekonomisi dördüncü çeyrekte daraldı.

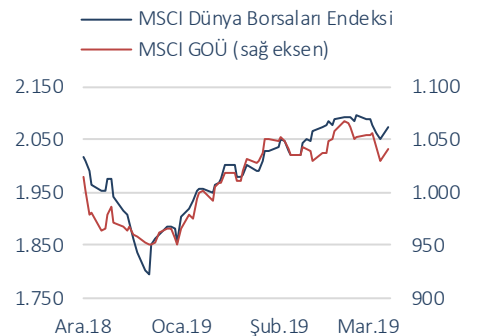
Türkiye ekonomisi 2018 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla %3 ile beklentilerden hızlı daraldı. Bu gelişimde tüketim ve yatırım harcamalarındaki daralma etkili oldu. Türkiye ekonomisi 2018 genelinde de %2,6 ile uzun dönemli performansının altında bir büyüdü. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre son çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %2,4 küçülen Türkiye ekonomisi iki çeyrek üst üste daralarak teknik olarak resesyona girmiş oldu ([Ekonomik Büyüme Raporumuz](#)).

Çin'in İhracat Performansı

Küresel Borsa Endeksleri

Kaynak: Datastream

Ocak'ta cari açık 813 milyon dolar oldu.

2019'un ilk ayında cari açık beklentilere paralel olarak 813 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Cari açık yıllık bazda %88,4 oranında (6,2 milyar USD) azalırken, bu gelişimde dış ticaret açığında yaşanan daralma belirleyici oldu. Altın ve enerji hariç cari denge ise, bir önceki yılın Ocak ayında 1,5 milyar USD açık vermişken, bu yılın aynı döneminde 2,9 milyar USD fazla verdi. 2018 yılı genelinin aksine 2019'un ilk ayında portföy yatırımları kaleminde güçlü sermaye girişi gözlemlendi. Ocak ayında portföy yatırımları kaleminde 6,1 milyar USD'lik sermaye girişi yaşanırken bu dönemde hisse senedi piyasasına 1,3 milyar USD'lik giriş kaydedildi ([Ödemeler Dengesi Raporumuz](#)).

ABD-Türkiye ticaretine ilişkin gelişmeler gündemde yer aldı.

ABD Ticaret Temsilciliği tarafından yayımlanan basın bülteninde Türkiye'nin, gelişmiş ekonomisi gerekçe gösterilerek, bazı ürünlerin ABD'ye gümrüksüz girişine olanak sağlayan **Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi** programından çıkarılmasının değerlendirildiği belirtildi. Yapılan açıklamada, Türkiye'nin programdan ayrılışının ABD kongresine ve Türk hükümetine yapılacak bildirimlerden en az 60 gün sonra ve Başkan Trump'ın resmi açıklamasıyla gerçekleştirileceği ifade edildi. Program, aralarında Türkiye'nin de yer aldığı gelişmekte olan ekonomilerin belirli ürünlerine ABD pazarına gümrüksüz giriş imkânı tanıyor.

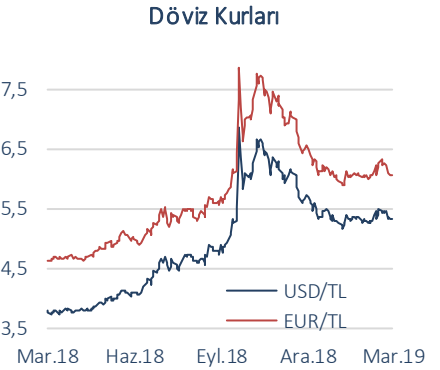
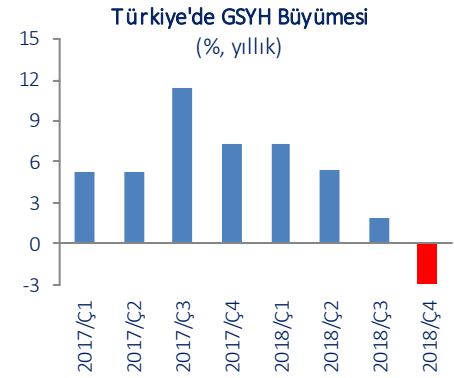
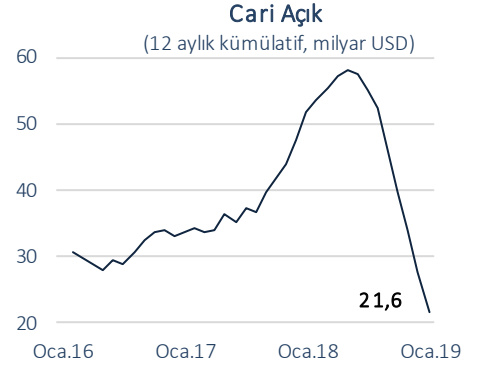
Finansal piyasalarda satıcı görünüm...

Küresel büyümeye yönelik artan endişelerle ABD ve Avrupa'da gösterge endeksler gerilerken, Asya'da da Shanghai borsası 5 ayın en sert düşüşünü yaşadı. Öte yandan altın fiyatları küresel risk iştahındaki bozulmadan destek buldu. Küresel büyümede yavaşlama beklentilerine rağmen petrol fiyatları da haftayı yükselişle tamamladı.

Yurt içinde de piyasalar geçtiğimiz hafta satıcı bir görünüm sergiledi. Risk iştahındaki azalış ve Türkiye-ABD ilişkilerine yönelik endişeler paralelinde BIST-100 endeksi %1,7 gerilerken, TL dolar karşısında değer kaybetti. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faizi ise 22 baz puan gerileyerek 18,67 oldu.

Bu haftanın gündemi...

Bu hafta küresel piyasalarda ABD enflasyon verileri ve Brexit Parlamento oylaması öne çıkıyor. Yurt içi piyasaların odağında ise Ocak ayı sanayi üretimi, Şubat ayı bütçe dengesi ve Aralık dönemi işsizlik verileri yer alacak.

Veri Gündemi

Tarih	Veri	Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
11 Mart	TR Cari Denge	Ocak	-813 mlyn USD (G)	-1,4 mlyr USD
	TR GSYH, yıllık	4.Çeyrek	-%3 (G)	%1,6
	ABD Perakende Satışlar, aylık	Ocak	%0,0	-%1,2
	ABD TÜFE, aylık	Şubat	%0,2	%0,0
13 Mart	Euro Alanı Sanayi Üretimi, aylık	Ocak	%0,9	-%0,9
	İngiltere Parlamentosu Brexit Oylaması	-	-	-
	ABD Dayanıklı Mal Siparişleri, aylık	Ocak	-%0,8	%1,2
	ABD ÜFE, aylık	Şubat	%0,2	-%0,1
14 Mart	TR Sanayi Üretimi, yıllık	Ocak	-	-%9,8
	ABD Yeni Konut Satışları	Ocak	-	621 bin
	Çin Sanayi Üretim, yıllık	Şubat	%5,5	%5,7
15 Mart	TR Bütçe Dengesi	Şubat	-	5,1 milyar TL
	TR İşsizlik Oranı	Aralık	-	%12,3

Sektörlerdeki Gelişmeler

Yılın ilk iki ayında doğalgazdan elektrik üretimi geriledi.

Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi'nin verilerine göre yılın ilk iki ayında elektrik üretimi 48 milyar kWh oldu. Böylece elektrik üretimi geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla belirgin bir değişim göstermedi. Üretimin kaynaklar bazında dağılımına bakıldığında ise, doğalgazdan elektrik üretiminin %53 gerilemesi dikkat çekti. Bu gerilemeyle birlikte doğalgazın toplam elektrik üretimi içindeki payı %18,67 olarak %20 seviyesinin altında gerçekleşti. Bu gelişmede mevsimsel faktörlerin etkisiyle hidroelektrik santrallerinin elektrik üretimindeki payının artışı etkili oldu. Bu dönemde ayrıca, rüzgar enerji santrallerinin toplam elektrik üretimi içerisindeki payı %8,45'e çıktı.

Otomobil ve hafif ticari araç pazarında daralma sürüyor.

Otomotiv Distribütörleri Derneği verilerine göre otomobil ve hafif ticari araç pazarı Şubat'ta %47,1 daralarak 24.875 adet oldu. Böylece, yılın ilk iki ayındaki daralma %52,2 seviyesine ulaştı. Geçtiğimiz Nisan ayından bu yana daralma yaşayan sektörde ÖTV indirimleri Mart ayının sonuna kadar devam edecek.

Neden Önemli ?

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi

Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS), 1 Ocak 1976'dan beri yürürlükte olan ve 129 ülke ile 4.800'e kadar ürüne tercihli gümrüksüz giriş sağlayarak gelişmekte olan ekonomileri desteklemek ve dünyada ekonomik büyümeyi teşvik etmek için tasarlanmış bir ABD ticaret programıdır. Türkiye menşeli 3.724 ürün 2018 Haziran itibarıyla programdan faydalanma hakkına sahiptir. 2017 yılında yaptığı 1,64 milyar USD'lik ihracatla GTS kapsamında %8'lik bir paya sahip olan Türkiye, 2018'in Ocak-Kasım döneminde de 1,74 milyar dolarlık ve %8,2'lik payıyla beşinci tedarikçi ülke konumunu devam ettirmiştir.

GTS'den en çok yararlanan ülkeler (2017)

	milyar USD	pay
Hindistan	5,63	%27
Tayland	4,12	%20
Brezilya	2,50	%12
Endonezya	1,89	%9
Türkiye	1,64	%8
Filipinler	1,36	%6
Güney Afrika	1,10	%5
Ekvator	0,43	%2
Kamboçya	0,35	%2
Pakistan	0,33	%2

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dr. Doęan řengöl
Müdür Yardımcısı
dogan.sengul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Batuhan Atman
Uzman Yardımcısı
batuhan.atman@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.